

EXPUNERE DE MOTIVE

SECȚIUNEA 1

Titlul proiectului de act normativ

LEGE pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind modificarea și completarea Legii apelor nr.107/1996

SECȚIUNEA A 2-A

Motivul emiterii actului normativ

1.	Descrierea situației actuale	În vederea respectării și îndeplinirii angajamentelor asumate de România privind implementarea directivelor europene se impune adoptarea în regim de urgență a unor modificări în conținutul Legii apelor nr.107/1996, cu modificările și completările ulterioare. Având în vedere faptul că în prezent Ministerul Apelor și Pădurilor are pe rolul Curții Europene de Justiție cauza 2015/4036 referitoare la aplicarea incorectă a Directivei-cadru Apa 2000/60/CE, art.4 alin.3 din TUE (Principiul cooperării loiale) și a Directivei Habitate 92/43/CEE, în procesul de autorizare a microhidrocentralelor din România, care se afla în etapa I a fazei precontencioase, respectiv punerea în întârziere, instituția noastră are, ca și angajamente asumate, următoarele: reevaluarea, în lumina cerințelor prevăzute de Directiva-cadru Apă și de Directiva Habitate a celor 17 microhidrocentrale. Scopul reevaluării este acela de a stabili dacă a avut loc o deteriorare a corpurilor de apă sau a habitatelor, precum și luarea măsurilor corespunzătoare; stabilirea unei abordări strategice în ceea ce privește microhidrocentralele în România, precum și amendarea cadrului normativ, astfel încât noile microhidrocentrale care vor fi realizate să respecte atât Directiva-cadru Apă, cât și Directiva Habitate. România și-a asumat în cadrul reuniunilor bilaterale cu Comisia Europeană, care au avut loc în luna decembrie 2016 și martie 2017, modificarea în regim de urgență a legislației naționale precum și introducerea definițiilor privind debitul de servitute și debitul ecologic, Prin scrisoarea de răspuns a autorităților Române la scrisoarea de punere în întârziere a Comisiei Europene în cauza 2015/4036 privind încălcarea sistematică a Directivei 2000/60/CE de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei, a art.4 alin.(3) din Tratatul privind Uniunea Europeană și a Directivei 92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună floră

sălbatică, în procesul de autorizare a microhidrocentralelor din România, a fost asumat ca termen de adoptare a ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii apelor nr. 107/1996, sfârșitul lunii iunie 2017.

În data de 6 octombrie 2017, a avut loc o nouă reuniune cu reprezentanții Comisiei Europene, în vederea prezentării situației actualizate în cauza 2015/4036, inclusiv stadiul adoptării legislației de modificare și completare a Legii apelor nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare.

În acest sens, în vederea respectării măsurilor asumate, se impune modificarea de urgență a cadrului legislativ actual, astfel încât acesta să fie în concordanță cu cerințele legislative ale Uniunii Europene.

Astfel, este necesară definirea debitului ecologic, respectiv crearea temeiului legal expres pentru stabilirea modului de determinare și calcul al debitului ecologic, precum și criteriile de selectare și lista sectoarelor cursurilor de apă, în vederea protejării și conservării stării apelor, astfel încât pe sectoarele cursurilor de apă care nu sunt afectate de activități umane să se interzică realizarea de lucrări și activități care pot afecta starea ecologică a apelor.

Modificările vizate se impun a fi aprobate anterior emiterii Strategiei Energetice a României, document aflat, în prezent, în procedura de evaluare strategică de mediu.

În acest moment pot fi operate modificări asupra conținutului acestei strategii, în concordanță cu cerințele Comisiei Europene susmenționate.

Acestea sunt legate atât de implementarea modificărilor legislației europene în domeniu, precum și necesitatea reglementării exprese a anumitor aspecte, în vederea realizării unui cadru legislativ, care să elimine impactul negativ în ceea ce privește efectul inundațiilor și poluărilor accidentale, să asigure o realizare mai bună a lucrărilor specifice, să contribuie la atingerea obiectivului de asigurare a stării bune a apelor, și, nu în ultimul rând, să contribuie la creșterea gradului de absorbție a fondurilor europene.

Evacuarea de ape uzate în apele subterane poate pune în pericol sănătatea publică și, astfel, se impune reglementarea urgentă a acestei situații.

Astfel o problemă care necesită intervenție urgentă este legată de necesitatea protejării resursei de apă subterană,

resursa strategică pentru alimentarea cu apă a populației.

În acest sens, se propune reglementarea interzicerii descărcărilor de ape uzate în apele subterane sau pe terenuri.

Pe de altă parte, având în vedere că pentru finanțarea proiectelor din domeniul gospodării apelor se solicită prezentarea unei abordării strategice, se impune promovarea urgentă a unor metodologii actualizate privind elaborarea sau reactualizarea Schemelor directe de amenajare și management ale bazinelor hidrografice, ținând seama de impactul schimbărilor climatice asupra factorilor de mediu, precum și asupra factorilor socio-economici.

În acest sens, este necesar ca Schemele directe de amenajare și management ale bazinelor hidrografice, instrumente strategice de gestiune cantitativă și calitativă a resurselor de apă naționale, să includă Planul de management al riscului de inundații ca parte a planului de amenajare.

Pe de altă parte, este necesară corelarea acestei modificări cu prevederile de la art. 43 și 76⁶, în sensul redefinirii relației dintre schemele directe și planurile de management a riscului de inundații precum și modificarea titlului Anexei nr. 3.

Deși unul din obiectivele principale stabilite prin Legea nr.107/1996, cu modificările și completările ulterioare, este atingerea stării bune a apelor, în prezent nu este definit debitul ecologic.

Acest fapt a condus la o serie de probleme legate de autorizarea unor folosințe ale resurselor de apă. Această situație a generat o serie de probleme, în special cele legate de utilizarea potențialului hidroenergetic al apelor prin microhidrocentrale.

Lucrările de amenajare a albiilor cursurilor de apă pentru realizarea de microhidrocentrale, în special pe râurile de munte care au debite relativ mici, dar asigură căderi importante, au condus la deteriorarea semnificativă a stării hidromorfologice și la afectarea ecosistemelor.

În acest sens, este necesară stabilirea unor măsuri pentru conservarea unor sectoare de cursuri de apă, care să își mențină o stare cât mai aproape de cea naturală și care să servească pentru stabilirea unor condiții de referință la stabilirea Programelor de măsuri pentru atingerea stării bune a apelor. Sectoarele de cursuri de apă reprezintă o porțiune a unui curs de apă sau un curs de apă, ce aparține unui corp de apă de suprafață.

Prin realizarea unei liste a sectoarelor cursurilor de apă

		vor fi identificate sectoarele cursurilor de apă valoroase din punct de vedere ecologic, ce reprezintă zone de excludere/interdicție privind realizarea unor lucrări și activități ce ar putea provoca deteriorarea stării ecologice, prin modificările hidromorfologice ce vor avea loc. Pe de altă parte, este necesar ca debitul de servitute care include și debitul ecologic să fie asigurat în aval de toate lucrările de barare. În acest sens, este necesar să se prevadă că toate lucrările noi de barare trebuie asigure acest debit în aval, iar la lucrările existente să se realizeze lucrări de asigurarea debitului în aval acolo unde acestea sunt fezabile din punct de vedere tehnic și nu implică costuri disproporționate. În ceea ce privește protecția împotriva inundațiilor, prevederile actuale ale Legii nr.107/1996, cu modificările și completările ulterioare, interzic realizarea de lucrări în zona inundabilă inclusiv a celor de apărare împotriva inundațiilor. Această prevedere crează probleme majore inclusiv risc permanent pentru bunurile și viața locuitorilor din zonele posibil afectate. Având în vedere aceste riscuri este imperios necesară schimbarea urgentă a prevederilor de la art. 49, astfel încât să fie permisă realizarea lucrărilor de apărare împotriva inundațiilor.
1 ¹	În cazul proiectelor de acte normative care transpun legislație comunitară sau creează cadrul pentru aplicarea directă a acesteia	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
2.	Schimbări preconizate	Având în vedere necesitatea modificării și completării Legii nr.107/1996, cu modificările și completările ulterioare, într-un termen cât mai scurt, astfel încât România să se conformeze legislației europene în domeniu, precum și necesitatea reglementării exprese a anumitor aspecte, în vederea realizării unui cadru care să elimine impactul negativ în ceea ce privește efectul inundațiilor și poluărilor accidentale, să asigure o proiectare și o construcție adecvată cerințelor de mediu a lucrărilor specifice, să contribuie la atingerea obiectivului de asigurare a stării bune a apelor și la menținerea stării bune, respectiv nederiorarea stării apelor, și nu în ultimul rând, să contribuie la creșterea gradului de absorbție a fondurilor europene.

Ținând cont de faptul că managementul resurselor de apă reprezintă unul dintre domeniile-țintă care trebuie reglementate, iar ca o consecință imediată a neadoptării măsurilor stabilite prin prezentul act normativ sunt afectate, pe de o parte, interesele și obiectivele politicii de mediu privind conservarea, protecția și îmbunătățirea calității mediului acvatic, precum și a sănătății umane,

Văzând necesitatea urgentă a protejării resursei de apă subterană, resursa strategică pentru alimentarea cu apă a populației,

Luând în considerare necesitatea urgentă de definire a debitului ecologic, în conformitate cu prevederile Ghidului 31 al Comisiei Europene “Debitul ecologic în implementarea Directivei Cadru Apă “elaborat și aprobat în cadrul Strategiei Comune de Implementare a Directivei Cadru Apă, în vederea asigurării unui cadru corespunzător pentru impunerea măsurilor necesare atingerii și menținerii stării bune a apelor și a îndeplinirii cerinței Comisiei Europene legate de evitarea problemelor sistematice în reglementarea folosințelor de apă, în mod particular legate de microhidrocentrale, lucru ce ar putea contribui la clasarea procedurii de infringement declanșată de Comisia Europeană (Cauza 2015/4036),

Având în vedere că este necesară instituirea cadrului legal pentru impunerea asigurării debitului de servitute în aval de lucrările de barare,

Luând în considerare necesitatea creării cadrului legislativ pentru protejarea și conservarea stării apelor pe sectoarele de cursuri de apă care nu sunt afectate de activități umane, în vederea susținerii clasării procedurii de infringement declanșată de Comisia Europeană,

Având în vedere necesitatea deblocării urgente a aplicării măsurilor din Planurile de Management a Riscului la Inundații aprobate și a investițiilor de apărare împotriva inundațiilor din zonele inundabile asociate, prin eliminarea interdicției de realizare a unor astfel de lucrări pentru reducerea riscului asupra bunurilor, infrastructurii, obiectivelor socio-economice și vieții locuitorilor din zonele posibil afectate din considerente ce țin de regimul exproprierilor.

Ținând cont de necesitatea urgentă redefinirii schemelor directoare în sensul includerii Planului de management al riscului la inundații ca parte componentă a Planului de amenajare a bazinului hidrografic, astfel încât măsurile

cuprinse în acesta să poată fi finanțate, cât mai rapid posibil, din fonduri europene

Nemodificarea urgentă a legislației pune în pericol accesarea a 400 milioane de euro, din perioada de programare bugetară 2014-2020, pentru lucrări de apararea împotriva inundațiilor datorită problemelor legate de reglementarea terenurilor pe care sunt realizate aceste proiecte.

Având în vedere că nerezolvarea urgentă a problemelor evocate poate conduce la neasigurarea corespunzătoare a resurselor de apă pentru populație în zonele afectate de secetă, la intervenția limitată a personalului implicat în activitatea de management al riscului la inundații cu efecte asupra bunurilor și vieții oamenilor, la întârzierea absorbției fondurilor europene sau la afectarea pe termen lung a stării apelor, precum și la continuarea procedurii de infringement în cauza mai sus menționată, precum și eventualele penalități care ar putea fi aplicate statului român, fapt ce ar conduce la grevarea bugetului de stat de sarcini fiscale suplimentare

În considerarea faptului că elementele mai sus menționate vizează interesul general public și constituie situații de urgență și extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată, prin prezentul proiect de Ordonanță de urgență a Guvernului se prevede următoarele modificări:

a) modificarea art.16 lit. d) și prin introducerea unei noi litere, lit d¹, prin care se interzic activitățile care pot duce la degradarea corpurilor de apă subterane,

b) modificarea art.27, în vederea stabilirii unei liste a corpurilor de apă aflate în stare naturală, pe care să nu fie permise lucrări care să deterioreze starea apelor, precum și crearea temeiului legal pentru aprobarea criteriilor de selectare și lista sectoarelor corpurilor de apă prin hotărâre a Guvernului,

c) modificarea art.29, prin modificarea alin.(1), în sensul declarării lucrărilor din domeniul gospodăririi apelor administrate de Administrația Națională "Apele Române" ca fiind de utilitate publică și interes național,

d) modificarea art.41 alin.(2) pentru includerea debitului de servitute, debit care conține atât debitul ecologic cât și debitele necesare folosințelor din aval, iar la art. II din proiectul de act normativ crearea temeiului legal privind aprobarea modului de determinare și calcul al debitului ecologic prin hotărâre a Guvernului,

e) modificarea art.43 alin.(1), (1⁸) și (2) pentru a prevedea

	metodologii actualizate privind elaborarea sau reactualizarea Schemelor directe de amenajare și management ale bazinelor hidrografice, ținând seama de impactul schimbărilor climatice asupra factorilor de mediu, precum și asupra factorilor socio-economici, f) modificarea art.49 alin. (2) pentru a permite realizarea de lucrări de apărare împotriva inundațiilor în zona inundabilă pe baza avizului de gospodărire a apelor, i) modificarea art.53 alin.(4) pentru menționarea debitului ecologic ca trebuind a fi asigurat în avalul lucrărilor de barare, h) modificarea art.76⁶ alin.(1), în sensul corelării planurilor de management al riscului la inundații cu planurile de management ale districtelor bazinelor hidrografice, j) modificarea art. 87, pct 39, 40 și 55 în sensul includerii unor activități care sunt supuse aplicării sancțiunilor, k) modificarea Anexei nr. 1, pct.13, 25 și 26 pentru definirea apelor uzate, a debitului ecologic și a debitului de servitute și introducerea a două definiții noi legate de avizul de amplasament și a apelor uzate epurate. l) introducerea la Anexa nr.1 a două noi puncte, pct.13¹ și 17¹ privind definițiile pentru următoarele sintagme: ape uzate epurate și aviz de amplasament. m) modificarea titlului Anexei nr. 3 în vederea reflectării situației actuale și corelării cu noile prevederi legale.
Alte informații	Nu au fost identificate.

SECȚIUNEA A 3-A
Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1.	Impactul macroeconomic.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
1 ¹	Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2.	Impactul asupra mediului de afaceri	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2 ¹	Impactul asupra sarcinilor administrative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2 ²	Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.	Impactul social	Adoptarea prezentului proiect de act normativ va avea un impact pozitiv contribuind la facilitarea realizării unor lucrări de infrastructură publică.
4.	Impactul asupra mediului	Impactul acestui act normativ va fi unul pozitiv prin efectele asupra stării apelor și prin asigurarea debitelor ecologice necesare pe cursurile de apă aval de lucrările de barare.
5.	Alte informații	Nu au fost identificate.

SECȚIUNEA A 4-A

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- mii lei -						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
(ii) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(iii) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de capital						
b) credit extern						
c) surse proprii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugetele locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					

6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
7. Alte informații	Nu au fost identificate.

SECȚIUNEA A 5-A

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1.	Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
1 ¹	Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2.	Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.	Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4.	Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.	Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.	Alte informații	Nu au fost identificate.

SECȚIUNEA A 6-A:

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1.	Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2.	Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.	Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	La elaborarea prezentului proiect de act normativ au fost consultate structurile asociative ale autorităților administrației publice locale.
4.	Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.	Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Proiectul de act normativ a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ, prin avizul nr. 935/2017
6.	Alte informații	Nu au fost identificate.

SECȚIUNEA A 7-A

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1.	Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2.	Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.	Alte informații	Nu au fost identificate.

SECȚIUNEA A 8-A

Măsurile de implementare

1.	Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2.	Alte informații	Nu au fost identificate.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii apelor nr. 107/1996, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM – MINISTRU

MIHAI TUDOSE

